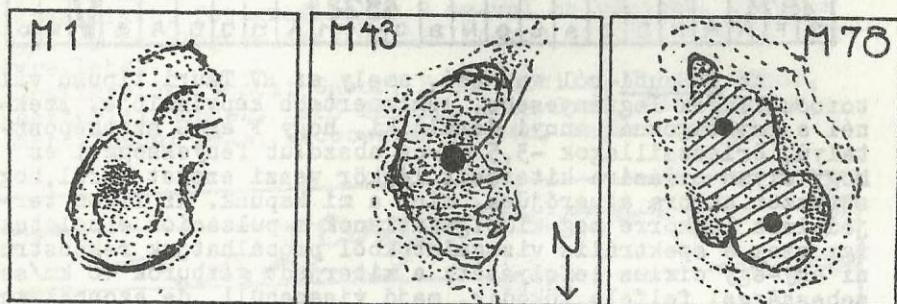

MEGFIGYELÉSEK

MESSIER OBJEKTUMOK KÖZÖTT

Messier listája ötféle fajtájú objektumot tartalmaz. Ebből nyílthalmaz és gömbthalmaz egyaránt 27-27%; galaxis 35%. Ezuttal a listán ritkább diffúz ködök /6%/ és planetáris ködök /5%/ közül válogattunk.

Távcsövünk hosszú fókusza ezeknél szükségessé tette, hogy használjuk a ködök és halmazok figyelőinek fegyverét: az elfordított látást. Tehát nem a ködre néztünk, hanem mellé sandítottunk; így a látómezők szélén szemünk pálcikái a gyengébb fényt is képesek voltak érzékelni. Más távcső, más észlelési körülmény, más nézési mód ilyen határozatlan peremű ködöknél persze más látványt nyújthat. Nem kell megijedni tehát, ha a rajzok eltérnek egymástól vagy fotóktól: igyekezni kell pontos, részletdús, újat adó vázlatot készíteni!

M1 $05^{\text{h}}31,5 + 21^{\circ}59$, Planetáris-köd a Taurusban, $8,4 \text{ mg}$ $6 \times 4'$, 910 fényév. Az NGC: "Nagyon fényes és nagy kiterjedése 135 fok irányban, fokozatosan fényesedő hosszúkás középpel". Bár a híres 1054 -es szupernovamaradvány volt Messier fő oka katalógusa megkezdéséhez - mi egy nagyon gyenge derengést láttunk csak; és nem a fotókról jól ismert csapós Rák-ködöt. A nagy folton két magrészt, közte egyenetlen felszín és öblös, elmosódott perem. Elég változatos kinézetű piskóta-folt, a fényesebb részeknél szemcsézettség. Hossza: $5-6$ ivperc, aránya: $1:2$.

M43 $05^{\text{h}}33,1 - 05^{\circ}18'$, Diffúz köd az Orionban, $20 \times 15'$, 1300 f.é. A fényesebb Nagy-Orion-Ködtől **E-ÉK**-re egy halványabb ködösség sejthető. Fényesebb mező húzódik benne, mely $4-5$ ivperc hosszban is követhető sokáig szemlélve. Az NGC írja: "Feltűnő, fényes és nagy, íves farokkal, fényes közepe van egy $8,9 \text{ mg}$ -os csillaggal." A kilencedrendű Sárgás központi csillag a NU Ori nevű változócsillag.

M78 $05^{\text{h}}44,2 + 00^{\circ}02$, Diffúz köd az Orionban, $8,0 \text{ mg}$,

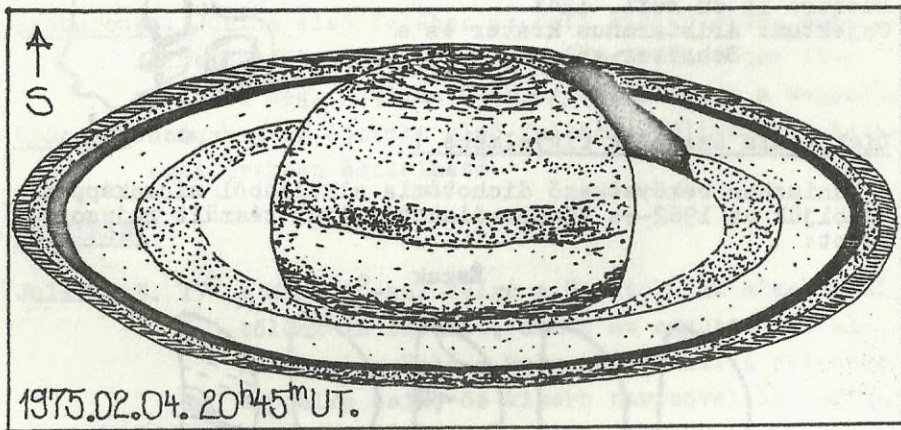
8x6". Az NGC szerint: "fényes, nagy, fokozatosan fényesedő magu, három csillag a felületén, észrevehető objektum." Mar ráakadni is nehéz volt, észrevenni csak elfordított látással lehetett. A rajzolás is nehéz, de meglepően egyeztek vázlataink. Két csillag alkotta tengelyre rakódó gyenge fáttyol, még gyengébb külső halóval. Összesen 5-6 ivperc. A katalógus szerint központi csillaga a 10,3 mg-os B8 szinképi HD 38563 jelű, ám, hogy melyik a kettő közül, nem tudjuk !

Holl András, Juhász Róbert, Kökény Imre
Budapest, Uránia Csillagvizsgáló

.

SZATURNUSZ RAJZ

Készült: 20 cm-es f/15 refraktorral. Többféle nagyítással: 74x, 147x, 380x. Közepesen jó légkörnél.

A bolygón a szokásos pólussapkán és fősávon kívül egy sárgásfehér folt és a fősáv sűrűsödései jelentkeztek. A gyűrű 5 rétege kívülről, befelé haladva: A1 és A2; Cassini-rés; B; Fáttyol-gyűrű.

Keszthelyi Sándor
Budapest, Uránia

HOLDMEGFIGYELÉS

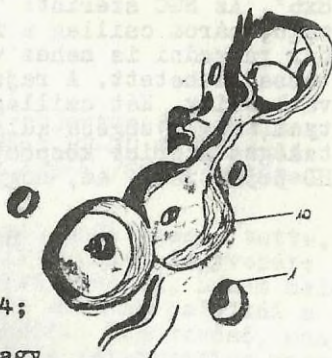
Észlelve: 1975.febr.17. UT: 16^h30^m

Észlelte: Iskum József, Budapest

Műszer: 20 cm refl. F/1:6; 300x

Objektum: Theophilus, Cyrillus,
Catharina kráterek és
környékük.

Megjegyzés: a tusolt helyek tónua 1;
a velük érintkező grafit-
nyom 2-3; egyéb grafitnyom 4;
a kráterek napsütötte belső
lejtője barázdált és 8; a nagy
kráterek alja 6-7, a kicsiké 8;
a Cyrillus K-1 belső falának
közepe kristályosan csillog 10;

Észlelve: 1975.febr.23. UT: 17^h50^m

Észlelte: Iskum József - Szeiber Károly

Műszer: 15 cm refl. 124X

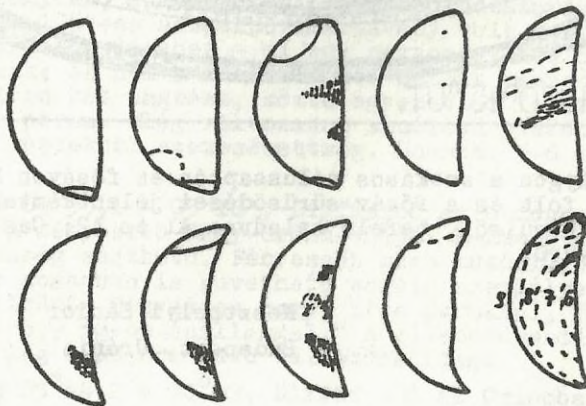
Objektum: Aristarchus kráter és a
Schróter-völgy

Dichotómia észlelők figyelmébe !

A júniusban bekövetkező dichotómia alkalmából mintaképpen közöljük az 1962-es Vénusz-dichotómiáról készült rajzsorozatot:

Észak

Dél